

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

Ársreikningur 2018

Lífeyrissjóður starfsmanna
Búnaðarbanka Íslands hf.
Borgartúni 19
105 Reykjavík

kt. 510169-4339

EFNISYFIRLIT

Áritun óháðs endurskoðanda.....	2
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	4
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	5
Efnahagsreikningur.....	6
Yfirlit um sjóðstreymi.....	7
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	8
Skýringar.....	9
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	25
Fjárfestingarstefna Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 2018 - Útdráttur.....	27
Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.....	29
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	31

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018, breytingu á handbæru fé á árinu 2018 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2018 í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissa er nokkuð hátt stig vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati og viðhöfum faglega tortryggni. Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikning sjóðsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Reykjavík, 29. apríl 2019

ÍSLENSKIR
ENDURSKOÐENDUR
Íslenskir endurskoðendur ehf.

Guðni Þór Gunnarsson
Löggiltur endurskoðandi

SKÝRSLA STJÓRNAR

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er samtryggingarsjóður. Ársreikningur sjóðsins er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Við gerð ársreiknings er byggt á reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Meginreglan er sú að eignir skuli metnar á gangvirði, á þessari reglu er byggt í ársreikningi.

Iðgjöld til sjóðsins voru 20 millj. kr. vegna 21 sjóðfélaga, en þau voru 24 millj. kr. árið áður. Að auki fékk sjóðurinn 4,9 millj. kr. framlag úr ríkissjóði vegna jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu 1.256 millj. kr. sem er 3,8% hækkun frá fyrra ári. Í árslok voru lífeyrisþegar 357 en að meðaltali þáðu 348 lífeyrisþegar greiðslur úr sjóðnum í mánuði hverjum.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris nam 23.759 millj. kr. í árslok 2018. Á árinu hækkaði hún um 808 millj. kr. eða um 3,5%. Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings á áunnum réttindum sjóðfélaga í árslok námu skuldbindingar sjóðsins 20.243 millj. kr. Eignir sjóðsins umfram heildarskuldbindingar nema 1.154 millj. kr. þegar tekið hefur verið tillit til endurmats eigna og framtíðariðgjalda.

Engir starfsmenn eru hjá sjóðnum, en Arion banki hf. annast rekstur sjóðsins. Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 6,5 millj. kr. á árinu.

Árið 2018 var að öðru leiti farsælt ár fyrir LSBÍ þegar á heildina er litið. Raunávöxtun ársins var 5,67% en meðaltal raunávöxtunar sl. tíu ár er 6,78%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er jákvæð um 5,70% í árslok 2018.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit stjórnar og framkvæmdastjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris á árinu 2018 og efnahag hans 31. desember 2018 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Stjórn LSBÍ leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hlíðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórn hefur útbúið stjórnarháttalýsingu fyrir árið 2018 sem birt er í heild sinni í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn LSBÍ birtir samantekt á ófjárhagslegum upplýsingum úr starfsemi sjóðsins í sérstöku yfirliti í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. apríl 2019

Stjórn

Jóhannes Pór Ingvarsson
Stjórnarformaður

Tryggvi E. Geirsson

Brynja Þorbjörnsdóttir

Framkvæmdastjóri

Snædis Ögn Flosadóttir

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2018

	Skýr.	2018	2017
Iðgjöld	1.4; 2		
Iðgjöld sjóðfélaga		4.347	5.220
Iðgjöld launagreiðenda		15.614	18.942
		<u>19.961</u>	<u>24.162</u>
Sérstök aukaframlög	2.1	4.950	4.840
		<u>24.911</u>	<u>29.002</u>
Lífeyrir	1.5; 3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	(1.255.831)	(1.212.273)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	(180)	(205)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	(203)	(298)
		<u>(1.256.214)</u>	<u>(1.212.776)</u>
Hreinar fjárfestingartekjur	1.6; 4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	51.690	185.633
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3	1.971.364	1.769.429
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		45.706	14.939
Ýmsar fjárfestingartekjur		110	3.633
Fjárfestingargjöld	4.4	(9.548)	(8.940)
		<u>2.059.322</u>	<u>1.964.694</u>
Rekstrarkostnaður	1.7		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5.1	(19.561)	(16.386)
		<u>(19.561)</u>	<u>(16.386)</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		808.458	764.534
Hrein eign frá fyrra ári		22.950.821	22.186.287
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>23.759.279</u>	<u>22.950.821</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2018

	Skýr.	2018	2017
Eignir			
Fjárfestingar	1.8; 6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	5.231.374	5.359.868
Skuldabréf	6.2	17.788.729	17.144.605
		<u>23.020.103</u>	<u>22.504.473</u>
Kröfur	1.9		
Kröfur á launagreiðendur		1.396	1.879
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		6.605	27
		<u>8.001</u>	<u>1.906</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.10	760.810	472.122
		<u>23.788.914</u>	<u>22.978.501</u>
Eignir samtals			
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.11		
Áfallinn kostnaður og fyrirframminnheimtar tekjur		28.972	27.039
Aðrar skuldir		663	641
		<u>29.635</u>	<u>27.680</u>
Skuldir samtals			
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>23.759.279</u>	<u>22.950.821</u>
Skuldbindingar utan efnahags	7.2		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2018

	Skýr.	2018	2017
Inngreiðslur			
Iðgjöld		25.392	29.499
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		8.245	13.560
Aðrar inngreiðslur		2.945	9.049
		<u>36.582</u>	<u>52.108</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	(1.254.324)	(1.215.913)	
Rekstrarkostnaður	(23.643)	(15.422)	
Aðrar útgreiðslur	(2.883)	(18.960)	
	<u>(1.280.850)</u>	<u>(1.250.295)</u>	
Útgreiðslur umfram innborganir	(1.244.268)	(1.198.187)	
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	43.957	66.934	
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.433.472)	(2.003.538)	
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.569.700	2.101.015	
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	1.075.196	1.070.685	
Keypt skuldabréf	(1.428.681)	(1.758.706)	
Seld skuldabréf	1.668.791	1.837.429	
	<u>1.495.491</u>	<u>1.313.819</u>	
Hækkun á handbæru fé	251.223	115.632	
Gengismunur af handbæru fé	37.465	1.386	
Handbært fé í upphafi árs	472.122	355.104	
Handbært fé í lok árs	<u>760.810</u>	<u>472.122</u>	

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2018

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Skýr	31.12.2018		
	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
7.1			
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	23.759.279	0	23.759.279
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(1.921.677)	0	(1.921.677)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa	(39.295)	0	(39.295)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar	0	0	0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(451.582)	(5.162)	(456.744)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	55.194	55.194
Eignir samtals	21.346.724	50.033	21.396.757
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	16.981.304	160.590	17.141.894
Örorkulífeyrir	210.353	1.760	212.112
Makalífeyrir	2.791.016	11.710	2.802.725
Barnalífeyrir	0	133	133
Dánarbætur	85.999	0	85.999
Skuldbindingar samtals	20.068.672	174.192	20.242.864
Eignir umfram skuldbindingar	1.278.052	(124.160)	1.153.892
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	6,4%	(71,3%)	5,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	5,1%	(70,8%)	4,2%

Skýr	31.12.2017		
	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	22.950.821	0	22.950.821
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(1.454.641)	0	(1.454.641)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa	(29.575)	0	(29.575)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar	0	0	0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(358.695)	(5.831)	(364.527)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	78.199	78.199
Eignir samtals	21.107.909	72.368	21.180.277
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	17.015.584	223.994	17.239.578
Örorkulífeyrir	265.256	8.260	273.516
Makalífeyrir	2.724.769	15.776	2.740.545
Barnalífeyrir	225	133	358
Dánarbætur	69.622	0	69.622
Skuldbindingar samtals	20.075.456	248.163	20.323.620
Eignir umfram skuldbindingar	1.032.453	(175.796)	856.658
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	5,1%	(70,8%)	4,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	5,2%	(60,7%)	4,4%

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Sjóðurinn greiðir dánarbætur og falla þær hér undir sem og gjald til starfsendurhæfingarsjóðs.

1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.4 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknarir vegna vörslu sem og aðrar þóknarir vegna verðbréfa. Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins þar með talið þóknarir vegna eignastýringar, aðrar en þær sem taldar eru upp hér að ofan, og þóknun vegna innri endurskoðunar. Sundurliðun fjárfestingargjalda má sjá í skýringu 4.4.

1.7 Rekstrarkostnaður

Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins og ber kostnað vegna innri endurskoðunar, en sjóðurinn greiðir sjálfur laun stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar ásamt hlutdeild í launum áhættustjóra, eftirlitsgjöld, endurskoðun og tryggingafræðilega úttekt.

SKÝRINGAR

1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskrteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Útlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörsárs. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga á reikningsskiladegi.

1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærsla er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.10 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

1.11 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

1.12 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok árs var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2018	2017	31.12.2018	31.12.2017
Evra.....	EUR	127,37	120,20	132,86	124,70
Bandaríkjadalur.....	USD	108,12	106,53	116,05	104,17
Sterlingspund.....	GBP	144,00	137,12	147,97	140,64
Dönsk króna.....	DKK	17,09	16,16	17,79	16,75
Sænsk króna.....	SEK	12,42	12,48	12,98	12,68

1.13 Áhættustjórnun

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 8.

SKÝRINGAR

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2018	2017
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	4.950	4.840

3. LÍFEYRIR

3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2018	2017
Ellilífeyrir	1.104.427	1.065.042
Örorkulífeyrir	28.639	37.939
Makalífeyrir	116.315	106.817
Barnalífeyrir	77	227
	1.249.458	1.210.025
Dánarbætur	230	2.248
Áunninn lífeyrir greiddur til Lífeyrissjóðs Bankamanna*	6.143	0
	1.255.831	1.212.273

* Áunnin réttindi sjóðfélaga sem átti eftir að flytja til Lífeyrissjóðs Bankamanna

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2018	2017
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	180	205

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiddu til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgjaldsstofni vegna ársins 2017 og 2018.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2018	2017
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	203	298

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum greinast þannig:

	2018	2017
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(117.238)	113.599
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	124.971	5.099
Arður af hlutabréfum	43.957	66.935
	51.690	185.633

SKÝRINGAR

4.2 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismuni af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörssársins.

	2018	2017
Stefnir - ÍS 15	(25.383)	(55.982)
Stefnir - ÍS 5	(29.280)	(7.207)
Jarðvarmi slhf.	52.440	0
SSgA World IDX EQ-I -EUR	(16.894)	11.703
SSgA World IDX EQ-I -USD	(24.182)	32.685
Reitir fasteignafélag hf	(37.401)	(19.317)
Marel hf.	27.575	45.846
JPMorgan Liquidity Funds - U.S. Dollar Lic F	3.583	2.076
Stefnir - Lausafjársgjóður	5.108	11.566
Vátryggingafélag Íslands	(18.509)	40.125
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	(21.915)	13.284
ST1	7.328	6.486
Katla Fund Global Value	(14.259)	8.502
SF V slhf.	14.832	74.650
Wellington Global Research Equity	(11.962)	14.907
Skeljungur hf.	8.648	(3.892)
Horn II slhf.	17.142	27.387
BankNordik P/F	2.253	(29.317)
Horn III slhf.	(9.096)	(17.342)
SÍA II slhf.	(2.299)	24.788
Önnur félög og sjóðir	(44.967)	(67.349)
	(117.238)	113.599

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði að undanskyldum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum sem eru metin með áföllnum vöxtum og verðbótum.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2018	Samtals 2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	1.509.005	40.983	0	1.549.988	1.496.630
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	10.957	0	0	10.957	9.549
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	138.072	0	0	138.072	133.876
Önnur verðbréf	220.874	41.866	0	262.740	120.729
	1.878.908	82.849	0	1.961.757	1.760.784
	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2018	Samtals 2017
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	9.605	0	0	9.605	8.643
	9.605	0	0	9.607	8.645
	1.888.513	82.849	0	1.971.364	1.769.429

4.4 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2018					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	0	0	0
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	20.037	20.037	1.311.784	1,5%
Innlendir fagfjárfestingsjóðir	0	34.060	34.060	1.235.634	2,8%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	5.747	5.747	1.137.765	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0
Vörsluþóknun	7.702	0	7.702		
Umsýsluþóknun	0	0	0		
Miðlunarbóknanir	1.846	0	1.846		
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		
	9.548	59.844	69.392	3.685.183	

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2017					
Innlendir verðbréfasjóðir	0	31	31	5.642	0,5%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	21.561	21.561	1.499.484	1,4%
Innlendir fagfjárfestingsjóðir	0	35.170	35.170	1.255.266	2,8%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	3.801	3.801	827.643	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	44	0,0%
Vörsluþóknun	7.554	0	7.554		
Umsýsluþóknun	0	0	0		
Miðlunarbóknanir	1.537	0	1.537		
Önnur fjárfestingargjöld	(151)	0	(151)		
	8.940	60.563	69.503	3.588.079	

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2018 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hins vegar hjá fagfjárfestingsjóðum sem eru á lista frá Fjármálaeftirlitinu dags. 25. janúar 2019. Áætlaður kostnaður sjóðanna er umsýsluþóknun þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er innifalinn í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

SKÝRINGAR

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	7.595	7.194
Kostnaður vegna tryggingastærðfræðings	1.590	1.406
Lögfræðikostnaður	315	111
Endurskoðun	818	843
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	5.349	5.215
Áhættustjóri	2.430	0
Annar rekstrarkostnaður	1.464	1.617
	<u>19.561</u>	<u>16.386</u>

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2018	2017
Jóhannes Þór Ingvarsson, formaður stjórnar	2.350	2.230
Brynja Þorbjörnsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	480	0
Lára Jóhannsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.390	1.768
Tryggvi E. Geirsson, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.870	1.768
Þórunn Kristinsdóttir, endurskoðunarnefnd	459	434
	<u>6.549</u>	<u>6.200</u>

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig:

	2018	2017
Endurskoðun ársreiknings	<u>818</u>	<u>843</u>

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig:

	2018	2017
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	918	918
Önnur þjónusta	672	489
	<u>1.590</u>	<u>1.407</u>
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	149	298
	<u>1.739</u>	<u>1.704</u>

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Skráð innlend hlutabréf						
Skeljungur hf.	102.491	0,66%	98.874	93.843	0,66%	98.874
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	115.225	0,58%	105.842	123.597	0,50%	92.271
Vátryggingafélag Íslands	101.908	0,52%	97.581	166.510	0,64%	122.736
Reitir fasteignafélag hf.	221.841	0,43%	160.913	256.607	0,41%	158.272
Iceland Seafood International hf.	72.700	0,36%	62.402	16.809	0,20%	13.986
Reginn hf.	98.009	0,25%	111.353	12.863	0,03%	13.032
Festi hf.	80.710	0,21%	88.047	0	0,00%	0
Síminn hf.	45.518	0,13%	34.525	78.254	0,20%	53.814
Kvika banki hf.	14.975	0,09%	14.013	0	0,00%	0
Marel hf.	235.092	0,09%	166.866	188.567	0,08%	147.874
Hagar hf.	49.489	0,09%	51.295	37.967	0,09%	51.295
Eimskipafélag Íslands hf.	24.895	0,06%	28.973	27.352	0,05%	28.973
Icelandair Group hf.	25.947	0,05%	60.009	103.041	0,14%	171.525
Tryggingamiðstöðin hf.	3.388	0,02%	3.008	24.815	0,11%	17.337
Arion banki hf.	3.910	0,00%	4.160	0	0,00%	0
Arion banki hf - SDR	8.539	0,00%	11.718	0	0,00%	0
Össur hf.	0	0,00%	0	21.391	0,01%	21.943
	1.204.637		1.099.579	1.151.616		991.932
Óskráð innlend hlutabréf						
TFII slhf.	56.231	4,02%	56.231	30.183	3,92%	30.183
Innviðir fjárfestingar slhf.	5.896	2,45%	6.250	6.250	2,45%	6.250
Jarðvarmi slhf.	345.290	2,06%	125.145	292.851	2,06%	125.145
Jarðvarmi GP ehf.	107	2,05%	107	107	2,05%	107
HSV eignarhaldsfélag slhf.	50.650	1,97%	48.841	54.385	2,11%	48.841
Kjölfesta slhf.	37.551	1,76%	38.527	41.441	1,76%	37.645
Edda slhf.	39.625	1,70%	33.188	51.052	1,70%	42.758
Bakkastakur slhf.	40.493	1,52%	39.032	39.032	1,46%	39.032
Horn III slhf.	92.063	1,47%	118.500	83.658	1,30%	101.000
Veðskuld II slhf.	58	1,38%	124.360	58	1,38%	124.360
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf. ...	82.441	1,38%	68.995	67.020	1,14%	54.133
SÍA II slhf.	54.977	1,33%	32.519	99.942	1,33%	57.620
SÍA II GP hf.	53	1,33%	53	53	1,33%	53
Alda Credit Fund II slhf.	19.008	1,23%	18.000	18.000	1,23%	18.000
Sameinað Sílikon hf. (United Silicon hf.) ..	0	1,07%	76.041	0	1,07%	76.041
SÍA III GP hf.	36	0,97%	39	0	0,00%	0
SÍA III slhf.	55.749	0,97%	55.522	18.417	0,97%	21.889
SF V slhf.	13.982	0,88%	4.207	205.054	0,88%	66.828
Horn II slhf.	92.005	0,74%	34.942	101.227	0,99%	47.247
FAST-1 slhf.	13	0,00%	8	19.039	0,20%	13.503
SRE II slhf.	0	0,00%	0	18.458	3,05%	135.982
SRE II GP hf.	0	0,00%	0	110	3,05%	126
	986.228		880.507	1.146.337		1.046.743
Skráð erlend hlutabréf						
BankNordik P/F	89.114	0,46%	130.656	91.491	0,52%	145.856
Globalstar, Inc.	30	0,00%	399	56	0,00%	399
	89.144		131.055	91.547		146.255
Hlutabréf samtals	2.280.009		2.111.141	2.389.500		2.184.930

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Innlend hlutdeildarskírteini						
Stefnir - ÍS 15	982.561	5,55%	748.652	1.177.946	4,54%	844.299
Stefnir - Íslenski Athafnasjóðurinn I	17.006	4,92%	4.356	9.877	4,92%	4.356
ST1	115.358	3,47%	100.000	108.030	3,47%	100.000
Stefnir - ÍS 5	333.686	3,34%	148.490	362.967	3,63%	148.490
Akta HL1-Hlutdeildarskírteini	24.895	1,85%	30.000	0	0,00%	0
Stefnir - Sparifjár sjóður	116.686	1,45%	115.000	0	0,00%	0
Júpiter - Fagfjárfestastjóðurinn IHF	36.559	1,28%	41.138	0	0,00%	0
GAMMA: Iceland Fixed Income Fund	77.360	0,78%	72.000	0	0,00%	0
Stefnir - Lausafjár sjóður	17.572	0,08%	17.350	280.822	0,84%	280.038
	<u>1.721.683</u>		<u>1.276.986</u>	<u>1.939.642</u>		<u>1.377.183</u>
Erlend hlutdeildarskírteini						
Katla Fund Global Value	107.052	0,45%	90.419	113.105	0,44%	90.419
Wellington Global Research Equity	109.934	0,28%	103.882	106.078	0,24%	100.582
Stryx World Growth - USD	47.529	0,07%	38.928	42.251	0,12%	39.175
SSgA World IDX EQ-I -USD	236.508	0,05%	216.223	253.461	0,06%	231.790
SSgA World IDX EQ-I -EUR	270.110	0,05%	242.447	267.050	0,06%	242.447
Montanaro -						
European Smaller Companies Fund	24.385	0,04%	23.316	21.488	0,03%	19.795
FAG-Fidelity Funds -						
Inst Emerging Markets Eq USD	26.082	0,04%	26.286	19.438	0,02%	16.556
Capital Group -						
New Perspective Fund - LUX (USD)	82.270	0,02%	84.864	20.874	0,01%	20.902
JPMorgan Liquidity Funds -						
U.S. Dollar Lic F	200.333	0,02%	185.793	186.981	0,00%	197.304
JPMorgan Funds -						
Global Bond Opportunities Fund	46.962	0,01%	43.922	0	0,00%	0
Wellington -						
Global Quality Growth fund (USD)	27.436	0,01%	26.659	0	0,00%	0
Pimco GIS Income Fund (USD)	51.081	0,00%	44.991	0	0,00%	0
	<u>1.229.682</u>		<u>1.127.730</u>	<u>1.030.726</u>		<u>958.970</u>
Hlutdeildarskírteini samtals	<u>2.951.365</u>		<u>2.404.716</u>	<u>2.970.368</u>		<u>2.336.153</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals	<u>5.231.374</u>		<u>4.515.857</u>	<u>5.359.868</u>		<u>4.521.083</u>

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf greinast þannig:

a) Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	12.528.599	12.306.099
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	196.969	83.722
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	1.795.263	1.947.227
Önnur verðbréf	3.136.339	2.653.813
	<u>17.657.170</u>	<u>16.990.861</u>

b) Útlán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Sjóðfélagar	131.559	153.744
	<u>131.559</u>	<u>153.744</u>
Skuldabréf samtals	<u>17.788.729</u>	<u>17.144.605</u>

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
ISK	20.749.401	20.597.256
USD	1.771.503	1.392.693
EUR	401.546	401.642
DKK	89.114	112.882
SEK	8.539	0
	<u>23.020.103</u>	<u>22.504.473</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2018	31.12.2017
Eignir í íslenskum krónum	90,14%	91,53%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	9,86%	8,47%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í lok árs 2018	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals	Gangvirði
				31.12.2018	31.12.2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.231.374	0	0	5.231.374	5.231.374
Skuldabréf	17.657.170	131.559	0	17.788.729	17.788.729
	<u>22.888.544</u>	<u>131.559</u>	<u>0</u>	<u>23.020.103</u>	<u>23.020.103</u>

Fjárfestingar í árslok 2017	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals	Gangvirði
				31.12.2017	31.12.2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.359.868	0	0	5.359.868	5.359.868
Skuldabréf	16.990.861	153.744	0	17.144.605	17.144.605
	<u>22.350.729</u>	<u>153.744</u>	<u>0</u>	<u>22.504.473</u>	<u>22.504.473</u>

6.5 Þrepaskipting gangvirðis:

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir sem færðar eru á gangvirði greinast þannig eftir þrepum:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2018
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.293.783	2.934.370	1.003.221	5.231.374
Skuldabréf	11.333.853	5.799.978	523.339	17.657.170
	<u>12.627.636</u>	<u>8.734.348</u>	<u>1.526.560</u>	<u>22.888.544</u>

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.243.163	2.979.531	1.137.174	5.359.868
Skuldabréf	10.877.351	5.587.034	526.476	16.990.861
	<u>12.120.514</u>	<u>8.566.565</u>	<u>1.663.650</u>	<u>22.350.729</u>

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.

	31.12.2018
Staða í ársbyrjun	1.663.650
Keypt á árinu	155.921
Selt á árinu og arðgreiðslur	(321.174)
Afborganir	(29.390)
Flutt úr þrepi 3	(79.033)
Hrein gangvirðisbreyting	123.583
Gangvirðismunur v. erlendra gjaldmiðla	13.003
Staða í lok árs	<u>1.526.560</u>

7. ÖNNUR MÁL

7.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 20.243 milljónum kr. í árslok 2018 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2018 var 21.397 milljónir kr. eða 1.154 milljónum hærri eða sem nemur 5,7%. Lífeyrissjóður Búnaðarbanka Íslands hf. leggur lífslíkutöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga er byggja á spá um lífslíkur til framtíðar til grundvallar mats á lífeyrisskuldbindingum en ekki töflur er byggja á lífslíkum byggðum á reynslu. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2018	31.12.2017
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	21.396.757	21.180.277
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	21.180.277	21.398.387
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	216.479	(218.110)
Skuldbindingar:	31.12.2018	31.12.2017
Skuldbindingar í árslok	20.242.864	20.323.620
Skuldbindingar í ársbyrjun	20.323.620	20.489.200
Hækkun skuldbindinga á árinu	(80.755)	(165.580)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	297.235	(52.529)

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	20.075.456	20.244.200
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	1.336.379	1.036.516
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	62.993	76.164
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(1.249.687)	(1.121.000)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna	0	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	(156.470)	(160.423)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	20.068.672	20.075.456

7.2 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2018	31.12.2017
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	1.252.000	2.191.173
Heildarfjárfestingar	(797.418)	(1.581.418)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	454.582	609.755

8 ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

8.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lífeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins. Ábyrgðaraðili áhættustýringar ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu, sbr. 35. gr. a. í lögum nr. 129/1997 og 3. gr. reglugerðar nr. 590/2017.

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

8.2 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hætta á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfelld í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítinu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum, sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, með skýrslugjöf.

Tryggingafræðileg staða eftir álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	3,50%	2,00%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	4,06%	2,70%
Örorkulíkur auknar um 10%	5,67%	4,08%
Vísitala neysluverðs (VNV) hækkun ársins aukin um 0,5%	5,98%	4,01%
Gengisvísitala (GVT) lækkar um 10%	4,36%	3,10%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	5,64%	4,07%
Innlend/erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-2,22%	-4,21%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	5,20%	3,69%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	3,93%	2,28%

8.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Hætta á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
10% hækkun vísitölu neysluverðs.....	6,94%	6,82%

8.4 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Markaðsáhætta er sundurgreind í vaxta- og endurfjármögnunaráhættu, hlutabréfaáhættu, uppgreiðsluáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

a) Vaxta og endurfjármögnunaráhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Stjórn sjóðsins stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins, en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu, og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
100 pt. lækkun verðtryggðra vaxta.....	-7,20%	-7,03%
200 pt. lækkun óverðtryggðra vaxta.....	-0,07%	-0,07%

b) Hlutabréfaáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Stjórn sjóðsins stýrir markaðsáhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á markaðsáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2018	31.12.2017
30% lækkun innlendra hlutabréfa.....	-4,47%	-4,89%
20% lækkun erlendra hlutabréfa.....	-0,87%	-0,85%

c) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjaldmeyrisáhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarðinn segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verði meira. Stjórn sjóðsins stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2018	31.12.2017
1 má. fé í húfi m.v. við 99,5% öryggisbil.....	-1,02%	-0,53%

8.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefenda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefanda	31.12.2018	31.12.2017
Ríki.....	70,10%	71,80%
Fjármálafyrirtæki.....	10,20%	11,40%
þar af sértryggð skuldabréf.....	10,20%	11,00%
Sveitarfélög.....	1,10%	0,50%
Fyrirtæki.....	17,80%	15,50%
Sjóðfélagalán.....	0,70%	0,90%

8.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 10 stærstu mótaðila LSBÍ í lok árs 2018 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2017. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lífeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lífeyrissjóðslögum.

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), fasteignaveðtryggð skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggð skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnunum og váttryggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagerningar.

Útgefendur – 31.12.2018	Samtals	Eignafli. A og B	Eignafli. C og D	Eignafli. E og F
Íbúðalánasjóður.....	47,87%	47,87%		
Arion banki hf.....	7,33%	4,83%	1,37%	1,13%
Landsvirkjun.....	4,52%	2,02%	2,50%	
Íslandsbanki hf.....	3,99%	3,97%	0,02%	0,00%
Reitir fasteignafélag hf.....	2,77%		1,83%	0,94%
Marel hf.....	2,70%			2,70%
Reginn hf.....	2,49%		1,88%	0,61%
Landsbankinn hf.....	2,44%	1,30%	0,01%	1,13%
State Street Global Advisors France.....	2,14%		2,14%	
Reykjavíkurborg.....	2,13%	0,23%	1,89%	

Tafla 1 Stærstu mótaðilar LSBÍ í lok árs 2018, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

8.6 Samþjöppunaráhætta frh.,

Útgefendur – 31.12.2017	Samtals	Eignafli. A og B	Eignafli. C og D	Eignafli. E og F
Íbúðalánasjóður.....	48,72%	48,72%		
Arion banki hf.	7,64%	4,04%	1,46%	2,14%
Íslandsbanki hf.	4,72%	4,45%	0,20%	0,08%
Landsvirkjun.....	3,03%	1,94%	1,09%	
Landsbankinn hf.	2,96%	1,68%	0,20%	1,09%
Marel hf.	2,81%			2,81%
Reitir fasteignafélag hf.	2,79%		1,67%	1,12%
State Street Global Advisors France.....	2,24%		2,24%	
Reginn hf.	2,03%		1,79%	0,24%
Kvika banki hf.	1,99%	0,05%	0,62%	1,32%

Tafla 2 Stærstu mótaðilar LSBÍ í lok árs 2017, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Stærsti hluti af mótaðilaáhættu Íslandsbanka og Landsbanka eru í gegnum sértryggð skuldabréf, en sjóðurinn á einnig hluti í fagsfjárfestingsjóðum, sem tengjast Landsbankanum. Sjóðurinn á bæði skuldabréf og hlutabréf á Reiti fasteignafélag.

Mótaðilaáhætta tengd Arion banka, þegar horft er í gegnum verðbréfa- og fjárfestingasjóði, er fyrst og fremst í gegnum innlán, sértryggð skuldabréf og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, en þar er um að ræða framtakssjóði sem tengjast Arion banka.

Eignaflokkur	31.12.2018	31.12.2017
Innlán.....	3,65%	3,05%
Sértryggð skuldabréf.....	1,18%	0,99%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana, að undanskildum víkjandi skuldabréfum.....	1,37%	1,46%
Hlutabréf félaga.....	0,06%	0,00%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	1,07%	2,14%
Afleiður.....	0,00%	0,00%
Samtals:.....	7,33%	7,64%

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhættu Arion banka hf., horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

8.7 Lausfjárahætta

Lausfjárahætta er hættan á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfaviðskipta, greiðslur vegna reksturs á sjóðnum og flutningar á séreignarsparnaði. Áhættan er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með viðskiptavakt eða regluleg viðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausfjárahættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausfjárahættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2018	31.12.2017
Flokkur 1.....	62,4%	61,4%
Flokkur 2.....	26,4%	25,6%
Flokkur 3.....	11,2%	12,9%

8.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hætta á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta. Meðal þeirra rekstraráhættuþátta sem litið er til eru eftirfarandi:

- **Starfsmannaáhætta:** Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- **Hætta á sviksemi:** Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- **Orðsporsáhætta:** Hætta á að hnekki á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- **Upplýsingatækniáhætta og öryggismál:** Áhætta sem getur falið í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- **Lög og reglur:** Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- **Áhætta vegna útvistunar:** Áhætta sem felst í útvistunarsamningur, þ.m.t. hagsmunaaðrekstrar sem skapast getur milli sjóðsins og útvistunaraðilans.
- **Upplýsingaáhætta:** Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- **Verkferlar og framkvæmd:** Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.

KENNIÖLUR

Fimm ára yfirlit

	2018	2017	2016	2015	2014
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	5,70%	4,22%	4,44%	17,91%	10,82%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	6,37%	5,14%	5,23%	19,30%	12,43%
Hrein raunávöxtun					
Hrein raunávöxtun.....	5,70%	7,16%	0,49%	12,73%	3,06%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár.....	5,75%	5,19%	4,35%	6,57%	6,47%
síðustu 10 ár *.....	6,78%	6,00%	5,02%	5,25%	5,63%

*Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár fyrir árið 2014 hefur ekki verið endurreiknað m.t.t. mismunar á markaðsvirði verðbréfa og virði þeirra m.v. kaupkröfu

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	10,96%	10,10%	8,60%	6,85%	4,14%
Skráð skuldabréf %.....	72,32%	71,07%	70,11%	71,50%	72,64%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	11,76%	13,71%	15,95%	15,48%	16,28%
Óskráð skuldabréf %.....	4,38%	4,43%	4,43%	5,13%	5,80%
Veðlán.....	0,57%	0,68%	0,91%	1,05%	1,13%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	90,14%	91,53%	92,48%	93,81%	94,92%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	9,86%	8,47%	7,52%	6,19%	5,08%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Fjöldi

Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	21	29	38	53	62
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	476	479	488	493	497
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	348	338	325	314	306
Fjöldi lífeyrisþega á árinu.....	357	354	338	326	322

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	88,39%	88,02%	87,82%	87,97%	88,48%
Örorkulífeyrir.....	2,29%	3,14%	3,44%	2,70%	2,13%
Makalífeyrir.....	9,31%	8,83%	8,72%	9,31%	9,36%
Barnalífeyrir.....	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,03%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit frh.	2018	2017	2016	2015	2014
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	24.911	29.944	37.612	38.173	50.148
Lífeyrir alls.....	1.256.214	1.252.205	1.186.812	1.092.341	1.074.891
Hreinar fjárfestingartekjur.....	2.059.322	2.028.570	619.334	3.255.969	929.433
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	19.561	16.918	15.757	14.211	13.066
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	808.458	789.391	(545.623)	2.187.590	(108.375)
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	5.043,2%	4.181,8%	3.155,4%	2.861,6%	2.143,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum *.....	78,5%	56,5%	41,9%	37,2%	26,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	8,8%	8,7%	2,6%	14,0%	4,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

* Vakin er athygli á því að LSBÍ er lokaður sjóður og því greiddur einungis 21 sjóðfélagar iðgjöld í sjóðinn á árinu 2018. Skrifstofu og stjórnunarkostnaður reiknaður sem hlutfall af iðgjöldum verður því hátt hlutfall.

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2019 (ÚTDRÁTTUR)

Forsendur fjárfestingarstefnu

Eignir Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykka sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins.

Umfjöllun um réttindakerfi

Lífeyrisréttindi sem sjóðurinn veitir er ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef örorka er metin a.m.k. 10%, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku örorkulífeyris.

Sjóðfélagi sem lætur af starfi og er orðinn 65 ára á rétt á eftirlaunum úr sjóðnum sem miðast við meðallaun síðustu fimm almanaksár hans í starfi miðað við fullt starf. Laun fyrri ára eru, við útreikning meðaltalsins, umreiknuð til samræmis við breytingu launavísitölu. Eftir að taka lífeyris er hafin breytist lífeyrir í sama hlutfalli og vísitala neysluverðs til verðtryggingar og eru áunnin réttindi hækkuð samhliða um 14%. Einnig er mögulegt að flýta töku lífeyris til 60 ára aldurs, en þá skerðast greiðslur samkvæmt samþykktum sjóðsins. Fyrir hvert starfsár í fullu starfi ávinnst ellilífeyrisréttur sem er 2,125% af launaviðmiðun og fyrir hlutastarf samsvarandi. Sjóðfélagi sem hefur öðlast samanlagðan aldur og starfsaldur 95 ár getur, þegar 60 ára aldri er náð, hafið töku lífeyris án skerðingar áunninna réttinda. Gert er ráð fyrir því að allir sjóðfélagar sem eiga þess kost muni nýta sér þessa 95 ára reglu.

Réttindi þeirra sem höfðu látið af störfum hinn 31. desember 1997 og áttu geymd réttindi vegna meira en sex ára starfs miðast við áunninn lífeyrisrétt 7.-9. greinar reglugerðar eftirlaunastjóðs bankans frá 24. mars 1992. Stjórn sjóðsins úrskurðaði viðmiðunarlaun í desembermánuði 1997, sem síðan breytast í hlutfalli við breytingu launavísitölu.

Auk þessa eiga erfingjar sjóðfélaga í starfi og erfingjar þeirra sem eiga geymd réttindi vegna meira en sex starfsára og erfingjar lífeyrisþega rétt til eingreiðslu við fráfall sjóðfélaga.

Í júlí 2013 var viðmiðum geymdra réttinda og lífeyris einnig breytt í vísitölu neysluverðs til verðtryggingar samhliða hækkun áunninna réttinda um 14%.

Samantekt þessi um ákvæði samþykka sjóðsins er ekki tæmandi og er um nánari upplýsingar vísað í samþykktirnar sjálfar um skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og iðgjaldagreiðslur.

Sjóðurinn tryggir áhættudreifingu vegna örorkuáhættu hjá Verði líftryggingum hf.

	EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	50%	40-100%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-5%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	1%	0-10%
	b. Innlán	4%	0-25%
	c. Sértryggð skuldabréf	11%	0-20%
C	a. Skuldabréf og vixlar lánastofnana og vatr. félaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	2%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	5%	0-40%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánast. og vatr.félaga	11%	0-15%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	0-10%
E	a. Hlutabréf félaga	8%	0-30%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	Samtals	100%	

Tafla 1. Fjárfestingarstefna.

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2019 (ÚTDRÁTTUR) frh.

EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
Skráð innlend hlutabréf	8%	0-20%
Óskráð innlend hlutabréf	5%	0-15%
Erlend hlutabréf	5%	0-15%

Tafla 2. Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga.

EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
Skuldabréf og víxlar lánastofnana og váttryggingarféлага	13%	0-20%
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingarféлага	0%	0-2%
Innlán og skuldabréf í erlendum gjaldmiðli (þ.m.t. peningamarkaðs- og skuldabréfasj.)	7%	0-20%
Erlendar eignir	10%	0-35%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnarháttayfirlýsing

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ), áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands, birtir upplýsingar um stjórnarhætti með það að leiðarljósi að auka gagnsæi gagnvart sjóðfélögum og öðrum hagsmunaaðilum. Stjórn og framkvæmdastjóri LSBÍ telja mikilvægt að hlutverk og ábyrgð stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra aðila sem eiga aðkomu að rekstri sjóðsins séu skýr.

Stjórnarhættir LSBÍ eru markaðir af starfsreglum stjórnar, samþykktum sjóðsins og í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Samþykktir sjóðsins eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er að veita sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum II. kafla í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Stjórn hefur sett ýmsar reglur um starfsemina. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar, samþykktir sjóðsins, samskipta og siðareglur og greining á hagsmunaaðrekstrum eru aðgengilegar sjóðfélögum á heimasíðu sjóðsins. Þar má jafnframt nálgast reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningabætti, útvistunarstefnu og verklagsreglur um verðbréfavíðskipti LSBÍ.

Stjórn framkvæmdi árangursmat á störfum sínum á árinu 2017 og nýtti sér niðurstöður þess til betrubæta enn frekar stjórnarhætti á árinu 2018 en hefur ekki framkvæmd árangursmat á störfum sínum á því ári.

Almennt um sjóðinn

LSBÍ hefur gert samning við Arion banki hf. um að annast daglegan rekstur sjóðsins og eignastýringu skv. sérstöku samkomulagi frá árinu 2007. Eignir LSBÍ skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins. Framkvæmdarstjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banki hf. en enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu 2018. Samkvæmt samningi annast Arion banki hf. ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmstum hætti og virkri eignastýringu innan ramma fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórn sjóðsins sér um rekstur hans samkvæmt samþykktum sjóðsins ásamt því að koma fram fyrir hönd sjóðsins og skuldbinda hann. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins sbr. 29. gr. laga nr. 129/1997. Stjórn sjóðsins sér um að móta fjárfestinga- og áhættustefnu sjóðsins, ásamt því að setja sér starfsáætlun. Hlutverk stjórnar er skilgreint ítarlegar í starfsreglum stjórnar og samþykktum sjóðsins

Stjórn sjóðsins er skylt að boða til ársfundar sjóðfélaga fyrir lok júní ár hvert, vald ársfundar í málefnum sjóðsins fer samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 129/1997. Allir sjóðfélagar eiga rétt á fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti ásamt því að fara með eitt atkvæði hver. Sjóðfélagar teljast þeir sem voru starfsmenn Búnaðarbanka Íslands 31. desember 1997 og áttu þá að baki a.m.k. 6 ára réttindi í Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. og tilkynntu sjóðnum ekki fyrir 1. júní 1998 að þeir óskuðu eftir flutningi frá A-deild sem þá var til samkvæmt reglugerð sjóðsins. Jafnframt eru sjóðfélagar þeir starfsmenn annarra stofnanna, sem áttu rétt á þátttöku í sjóðnum samkvæmt sérstökum samningum, sem gerðir voru við lífeyrissjóðinn fyrir 31. desember 1997. Að auki eru sjóðfélagar þeir sem njóta eili- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða eiga geymd réttindi í sjóðnum umfram 6 ár. Ársfundur LSBÍ 2018 var haldinn þann 31. maí í húsakynnum Arion banka hf. í Borgartúni 19. Þórunn Kristinsdóttir var kosin fundarstjóri og Unnur Elín Jónsdóttir var kosin fundarritari. Ársfundurinn var metinn lögmætur og ákvörðunarbær til þess að afgreiða dagskrárefni.

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar

Stjórn LSBÍ er skipuð af þremur stjórnarmönnum. Samkvæmt samþykktum sjóðsins kjósa sjóðfélagar tvo stjórnarmenn á tveggja ára fresti og tvo til vara. Arion banki hf. skal tilnefna einn stjórnarmann og einn til vara og skal tilnefning þess stjórnarmanns sem tilnefndur er af Arion banki hf. og varamanns hans ekki vera til skemmi tíma hvert sinn. Stjórnarformaður er Jóhannes Þór Ingvarsson, meðstjórnendur eru Tryggvi E. Geirsson endurskoðandi og Lára Jóhannsdóttir doktor í viðskiptafræði og prófessor við Háskóla Íslands. Varamenn eru Anna María Bragadóttir, Árni Emilsson og Brynja Þorbjörnsdóttir. Undir lok ársins 2018 tók Brynja Þorbjörnsdóttir sæti aðalmanns í stjórn og endurskoðunarnefnd í fjarveru Láru Jóhannsdóttur vegna námsleyfis erlendis.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar frh.:

Framkvæmdastjóri sjóðsins er Snædís Ögn Flosadóttir, en hún hóf störf 1. júlí 2015. Snædís býr að viðtækri reynslu innan eignastýringar og af rekstri lífeyrissjóða, er með BS gráðu í verkfræði frá Háskóla Íslands, próf í verðbréfavíðskiptum og hefur staðist hæfismat FME fyrir framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Framkvæmdastjóri starfar í samræmi við starfsreglur sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru að annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar í samræmi við starfsreglur framkvæmdastjóra. Hann ber ábyrgð á því að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og reglur, að fjárfestinga- og áhættustefnu sem stjórn hefur sett sé framfylgt og að tryggja að skipulag innra eftirlits sé með þeim hætti sem stjórn hefur samþykkt. Ber hann jafnframt ábyrgð á því gagnvart stjórn að heildar áhættustýring sé fullnægjandi ásamt viðeigandi upplýsingagjöf og viðbrögðum. Framkvæmdastjóri heldur utan um verksvið, ábyrgðir og heimildir starfsmanna Arion banka og tryggir að ábyrgðinni sé deilt með fullnægjandi hætti. Þá skal framkvæmdastjóri einnig móta viðeigandi markmið fyrir áhættustýringu og innra eftirlit í samstarfi við áhættustjóra sjóðsins og fylgjast með því að eftirlitið sé fullnægjandi og skilvirkt.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar í samræmi við 2. mgr. 108. gr. a. laga nr. 3/2006, um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd sér um að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga sjóðsins og hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og endurskoðun ársreikninga ásamt eftirliti með öðrum störfum endurskoðanda. Jafnframt ber endurskoðunarnefnd að sjá um eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins og áhættustýringu hans og fylgja eftir úrbótum á annmörkum sem koma fram hjá innri og ytri endurskoðun. Endurskoðunarnefnd setur auk þess fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda og metur óháði hans. Endurskoðunarnefnd fundar að lágmarki þrisvar sinnum á ári og gefur árlega skýrslu til stjórnar. Endurskoðunarnefnd var skipuð af stjórn þann 21. júní 2018 og í henni sitja Tryggvi E. Geirsson, formaður, Lára Jóhannsdóttir og Þórunn Kristinsdóttir. Undir lok árs 2018 tók Brynja Þorbjarnardóttir sæti í endurskoðunarnefnd í fjarveru Láru Jóhannsdóttur.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun lánanefndar sjóðsins sem tekur afstöðu til umsókna sjóðfélaga um lán úr sjóðnum skv. lánareglum sjóðsins. Lánanefnd starfar innan þeirra heimilda sem stjórn hefur sett henni með lánareglum sjóðsins, öðrum starfsreglum og þeirra laga sem gilda um neytendalán. Lánanefnd er skipuð af stjórn, í henni sitja Jóhannes Ingvarsson og Lára Jóhannsdóttir, Snædís Ögn Flosadóttir er varamaður.

Innra og ytra eftirlit og áhættustjórn sjóðsins

Arion banki hf. sér um innri endurskoðun sjóðsins. Innri endurskoðun er sjálfstætt starfandi og tekur ekki ákvarðanir sem tengjast daglegri starfsemi sjóðsins. Markmið innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu á innra eftirliti sem ætlað er að bæta rekstur sjóðsins. Meðal verkefna innri endurskoðunar er að meta hvort heildar áhættustýring og innra eftirlit virki eins og til er ætlast, ásamt því að leggja mat á skipulag og virkni vöktunar stjórnenda. Innri endurskoðun sér svo um að gera stjórn sjóðsins grein fyrir meginniðurstöðum árlegrar endurskoðunar með skýrslugjöf. Stjórn sjóðsins hefur tilnefnt regluvörð Arion banka hf. sem ábyrgðarmann aðgerða lífeyrissjóðsins gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Regluvörður leggur árlega fyrir stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um eftirlit með verðbréfavíðskiptum starfsmanna og stjórnar. Jafnframt skal regluvörður veita stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um framkvæmd reglna um aðgerðir gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverkja eigi sjaldnar en árlega.

Íslenskir endurskoðendur ehf. sjá um ytri endurskoðun sjóðsins og hafa sinnt því starfi frá árinu 2012. Markmið ytri endurskoðunar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningur sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit á ársreikningnum. Endurskoðendur upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun félagsins, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem koma fram í endurskoðun félagsins, ef við á.

Stjórn LSBÍ skjalfestir innra eftirlit sjóðsins árlega og setur jafnframt fram áhættustefnu þar sem greint er frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildaráhættustýringu sjóðsins í samræmi við reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017. Áhættustefnan er þannig hluti af eftirlitskerfi sjóðsins og helst í hendur við fjárfestingarstefnu þar sem stjórn hefur sett takmarkanir á áhættutöku. Áhættustefnunni er einnig ætlað að skapa grundvöll fyrir virkri upplýsingagjöf til stjórnar. Með virkri upplýsingagjöf eru stjórn og starfsmenn sjóðsins meðvitaðri um áhættu tengdar starfsemi og betur í stakk búnir að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Áhættustjóri LSBÍ er Valgeir Geirsson. Áhættustýring Arion banka hf. sér um eftirlit með fjárfestingarstefnu lífeyrissjóðsins og að hún sé innan þeirra vikmarka sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Áhættustjóri gerir ársfjórðungslega skýrslu um fjárhagslega áhættuþætti er snúa að sjóðnum sem lögð er fyrir stjórn. Árlega hefur áhættustjóri umsjón með framkvæmd eigin áhættumats í samstarfi við framkvæmdastjóra og stjórn, þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti.

Stjórn LSBÍ setti sjóðnum persónuverndarstefnu á árinu 2018, í samræmi við lög 90/2018 og hefur birt hana á vefsíðu sinni. Persónuverndarfulltrúi sjóðsins er Erla Þuríður Pétursdóttir.

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Starfsemi

Hlutverk Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lífeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997.

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka skv. sérstökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann og sinna því starfsmenn hans rekstri og eignastýringu sjóðsins.

Umhverfi og samfélag

Samfélagsábyrgð skiptir LSBÍ miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi stjórnunarlega hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis- og samfélagsþátta og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tilliti til samfélagsþátta og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda LSBÍ þegar kemur að samfélagsábyrgð lítur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna eftir fremsta megni ábyrgð í fjárfestingum sínum byggt á þeim forsendum sem fyrir liggja hverju sinni, leggja áherslu á góða stjórnarhætti, fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál og góðum árangri í starfsemi sjóðsins.

Ábyrgar fjárfestingar og góðir stjórnarhættir

Stjórn LSBÍ hefur sett sjóðnum stefnu um ábyrgar fjárfestingar og hluthafastefnu og eru stefnurnar aðgengilegar sjóðfélögum og öðrum á vef sjóðsins. Á árinu 2017 var rekstraraðili LSBÍ stofnaðili að IcelandSIF, samtökum um ábyrgar fjárfestingar og hefur stjórn LSBÍ og starfsfólk rekstraraðila nýtt sér þann vettvang til fræðslu og skoðanaskipta. Aðilar samtakanna eru starfsleyfis skyld fjármálafyrirtæki, lífeyrissjóðir og tryggingarfélag og er tilgangur þeirra að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga með því að stuðla að aukinni umræðu um málaflökkinn.

Fræðsla til sjóðfélaga

LSBÍ telur mikilvægt að sjóðurinn sinni fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál. Í því sambandi hefur hann á árinu í samstarfi við rekstraraðila sjóðsins staðið reglulega fyrir vel sóttum opnum fræðslufundum um útgreiðslur og almennum upplýsingafundum um lífeyrissparnað.

Góðgerðarmál

Samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða er LSBÍ ekki heimilt að inna af hendi fjárframlög til góðgerðarmála.

Starfsfólk

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka skv. rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann. Samkvæmt honum sinna starfsmenn Arion banka rekstri og eignastýringu sjóðsins. Sjóðurinn hefur því enga starfsmenn og því vísað til stefnu og reglna Arion banka, t.d. mannauðs-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, starfs- og siðareglna fyrir starfsfólk, sem og reglna bankans um gjafir og skemmtanir og reglna um verðbréfavíðskipti starfsmanna.

Mannauðsstefnan hefur að leiðarljósi að efla mannauð með því að tryggja jöfn tækifæri og kjör starfsfólks af báðum kynjum og að vera eftirsóknarverður vinnustaður. Hvers kyns mismunur á grundvelli kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu og jafnréttislög. Jafnframt hefur Arion banki hlotið Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að búið er að kerfisbinda launaákvæðanir og innleiða jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum ÍST 85:2012 staðalsins.

Mannréttindi og spilling

LSBÍ fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrelsis og réttindi á vinnumarkaði.

Til að vinna gegn spillingu hefur stjórn sjóðsins t.a.m. sett sér starfsreglur, samskipta- og siðareglur, verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, aðgerðir gegn peningabætti, fjármögnun hryðjuverka o.fl. Samsvarandi reglur eru í gildi fyrir starfsmenn sem þjónusta sjóðinn að jafnaði. Þessar reglur má finna í reglum og skilmálum stjórnarháttanna hjá Arion banka. Þar má m.a. finna verklagsreglur vegna hagsmunaárekstra, reglur um viðskipti starfsmanna, aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, siðareglur o.fl.

ÚTREIKNINGUR KENNITALNA

2018

Tryggingadeild

Fjárfestingartekjur nettó (þ.e. fjárfestingartekjur - fjárfestingargjöld)	F	2.059.322
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (þ.e. rekstrarkostnaður)	K	19.561
Hrein eign til greiðslu lífeyris í ársbyrjun	A	22.950.821
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	B	23.759.279

$$i = 2(F-K)/(A+B-(F-K))$$

i = nafnávöxtun = 9,1%

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2018 446,0

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2019 460,5

j = breyting á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar = 3,3%

$$r = ((1+i)/(1+j))-1$$

r = hrein raunávöxtun = 5,70%

Hrein raunávöxtun	2017	7,16%
Hrein raunávöxtun	2016	0,49%
Hrein raunávöxtun	2015	12,73%
Hrein raunávöxtun	2014	3,06%

Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 5,75%

Hrein raunávöxtun	2013	2,94%
Hrein raunávöxtun	2012	2,95%
Hrein raunávöxtun	2011	11,64%
Hrein raunávöxtun	2010	12,21%
Hrein raunávöxtun	2009	9,76%

Tíu ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 6,78%